

Demokratia- ja julkisoikeusosasto

Demokratia ja vaalit

Asialista

VN/5365/2020

17.11.2020

Demokratia- ja ihmisoikeuskasvatuksen kehittäminen ja nuorten osallisuuden edistäminen (DINO II); koordinaatioryhmän kokous 2/2020

Aika 24.11.2020 klo 9-11

Paikka Teams (linkki kalenterikutsussa)

Osallistujat Niklas Wilhelmsson, oikeusministeriö (puheenjohtaja)
Liisa Männistö, oikeusministeriö (sihteeri)
Anssi Pirttijärvi, Valtion nuorisoneuvosto / opetus- ja kulttuuriministeriö
Anna Mikander (Marja N. Pulkkinen), opetus- ja kulttuuriministeriö
Rauno Merisaari (Tiina Markkinen), ulkoministeriö
Markku Mölläri (Sonja Joutsenlahti-Wuoristo), valtiovarainministeriö
Heta-Elena Heiskanen (Pekka Harju-Autti), ympäristöministeriö
Kristina Kaihari (Santeri Suvanto), Opetushallitus
Sirpa Rautio (Mikko Joronen), Ihmisoikeuskeskus

Kutsutut asiantuntijat Mari Ahonen-Walker, Suomen Kuntaliitto ry
Ira Custódio, Lastensuojelun keskusliitto ry
Elina Eerola, Sitra
Jaana Fedotoff, Koordinaatti
Anu Gretschel, Nuorisotutkimusseura ry
Jenni Helenius, Mannerheimin lastensuojeluliitto ry
Riikka Jalonen, Rauhankasvatusinstituutti ry
Anu Juvonen, Demo Finland ry
Tiina Karhuvirta, Opinkirjo ry
Peter Kariuki, Etnisten suhteiden neuvottelukunta Etno
Tuija Kasa, Helsingin yliopisto
Marjo Kenttälä, Opinkirjo ry
Elina Kestilä-Kekkonen, Turun yliopisto
Tomi Kiilakoski, Nuorisotutkimusseura ry
Eero Kitunen, Historian ja yhteiskuntaopin opettajien liitto HYOL ry
Hanna Kivimäki, Nuorisovaltuustojen liitto Nuva ry

Postiosoite

Postadress

Oikeusministeriö
PL 25
FI-00023 Valtioneuvosto
Finland

Käyntiosoite

Besöksadress

Eteläesplanadi 10
00130 Helsinki
Finland

Puhelin

Telefon

0295 16001
Internat.
+358 295 16001

Faksi

Fa

09 160 67730
Internat.
+358 9 160 67730

S-posti, internet

E-post, internet

oikeusministerio@om.fi
www.oikeusministerio.fi
www.justitieministeriet.fi

Pirjo Kovalainen, Koordinaatti
 Päivi Kurikka, Suomen Kuntaliitto ry
 Sofia Laine, Nuorisotutkimusseura ry
 Marjut Lehtonen, Oulun kaupunki
 Oscar Lindvall, Nuorisovaltuustojen liitto Nuva ry
 Sami Myllyniemi, Nuorisotutkimusseura ry
 Noora Mäkinen, Oulun kaupunki
 Matias Mäkiranta, Nuorisovaltuustojen liitto Nuva ry
 Hanna Nurmi, Plan Suomi ry
 Hanna-Kaisa Pernaa, Vaasan yliopisto
 Marie Rautava, Mannerheimin lastensuojeluliitto ry
 Matti Rautiainen, Jyväskylän yliopisto
 Heidi Rosbäck, Nuorten Akatemia ry
 Kirsi Ruhanen, Historian ja yhteiskuntaopin opettajien liitto HYOL ry
 Tiina Rättilä, Tampereen yliopisto
 Laura Saarinen, sosiaali- ja terveysministeriö
 Nina Suorsa, Etnisten suhteiden neuvottelukunta Etno
 Eeva-Liisa Tilkanen, Nuorten Suomi ry
 Terhi Tuukkanen, Lapsiasiavaltuutetun toimisto
 Jari Varsaluoma, Tampereen yliopisto
 Gelawej Viyan, Plan Suomi ry
 Jukka Viljanen, Tampereen yliopisto
 Virva Viljanen, Suomen nuorisoalan kattojärjestö Allianssi ry
 Heikki Vuojakoski, Nuorten Akatemia ry
 Mari Väistö, Lastensuojelun keskusliitto ry

Asialista

- 1 **Kokouksen avaus ja läsnäolijoiden toteaminen**
- 2 **Kokouksen esityslistan hyväksyminen**
- 3 **Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen (liite 3.1)**
- 4 **Nuorten kuuleminen säädösvalmistelussa ja ministeriöiden muussa valmistelutyössä**

Tausta: Demokratiaohjelman puitteissa on tarkoitus päivittää [säädösvalmistelun kuulemisopasta](#) ja tuottaa koulutusta valtionhallinnon viranhaltijoille lasten ja nuorten osallistumisesta ja kuulemisesta sekä käynnistää haastekampanja ministeriöille lasten ja nuorten osallistumisen ja kuulemisen edistämiseksi. Toimenpiteet toteutetaan EU-rahoitteisessa CP4Europe-hankkeessa 2021-2022 (OM-STM/VNK-Lapsiasiavaltuutettu).

Alustus:

AllYouth-hankkeen havainnot ja suositukset
Jukka Viljanen, Tampereen yliopisto (videotallenteen välityksellä)

Keskustelu:

- Ministeriöiden edustajia pyydetään kokouksessa tuomaan esiin valmistelijoiden toiveita, osaamistarpeita ja haasteita sekä mahdollisia hyviä käytäntöjä tai malleja lasten ja nuorten kuulemiseen ja osallistumiseen liittyen.
- Järjestöjen ja muiden organisaatioiden edustajia pyydetään tuomaan esiin lasten ja nuorten kuulemisen ja osallistumisen hyviä käytäntöjä, tukimateriaaleja ja toimintamalleja, joita voitaisiin soveltaa ministeriöiden valmistelutyöhön.

5 Edustuksellinen demokratia ja nuorten osallisuus

Tausta: Kansallisessa demokratiaohjelmassa ja oikeusministeriön asettamassa [parlamentarisessa vaalityöryhmässä](#) tavoitteena on muun muassa vahvistaa nuorten osallistumismahdollisuuksia sekä laatia ehdotus kansalaisaloitteen ja eurooppalaisen kansalaisaloitteen allekirjoittamisen ikärajasta nuorten yhteiskunnallisen osallisuuden vahvistamiseksi ja arvioida tarpeet kansalaisaloitejärjestelmän kehittämiseen muilta osin. Vaalityöryhmä voi esittää myös muita nuorten osallisuutta edistäviä aloitteita tai ideoita.

Alustus: *Niklas Wilhelmsson, oikeusministeriö*

Keskustelu: Kokouksen osallistujia pyydetään tuomaan esiin nuorten osallisuuden edistämiseen liittyviä ideoita ja ehdotuksia välitettäväksi parlamentariselle vaalityöryhmälle ja demokratiaohjelman koordinaatiotyöryhmälle.

6 Vaikuta! -teemapäivän konsepti demokratiakasvatuksen menetelmänä

Tutkijatohtori, politiikan tutkija Tiina Rättilä, Tampereen yliopisto

7 Ajankohtaiskatsaukset

- Demokratia- ja ihmisoikeuskasvatuksen kehittämisen ohjausryhmä (alatyöryhmät sekä koonti ja viestintäkampanja)
Liisa Männistö, oikeusministeriö
- Lasten ja nuorten osallisuus kansallisessa lapsistrategiassa
Laura Saarinen, sosiaali- ja terveysministeriö
- Digiraati-pilotoinnit
Jari Varsaluoma, Tampereen yliopisto
- Poliittikkaviikko ja Poliittikkabussi: kokemukset ja opit
Virva Viljanen, Allianssi ry

- Nuorten etätapaamiset kansanedustajien kanssa
Tiina Karhuvirta, Opinkirjo ry
- Sitran Demokratiakokeilut 2020: Nuorten politiikkakoulu
Marjut Lehtonen, Oulun kaupunki
- Ylen Lasten tasavalta -kampanja
Liisa Männistö, oikeusministeriö
- Kuntavaalit 2021: nuorille suunnattu tiedotus ja viestintä
Niklas Wilhelmsson, oikeusministeriö
Virva Viljanen, Allianssi ry

8 Muut asiat

9 Seuraava kokous

Alkuvuonna 2021 (ajankohta tarkentuu myöhemmin). Alustava teema: eduskuntavaalitutkimus ja ehdokastutkimus 2019 nuorten näkökulmasta sekä kuntavaalit 2021.

10 Kokouksen päättäminen